

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

02.12.2024 р.

Одеса

№ 65/41-рк/к

Арбузинська селищна рада

«Інформація з обмеженим доступом»

Про припинення бездіяльності, що містить
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

1. Предмет рекомендацій

- (1) Про припинення бездіяльності Арбузинської селищної ради в особі виконавчого комітету, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме бездіяльність, яка може призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування.
- (2) Бездіяльність, що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, полягає у невизначенні на території Арбузинської селищної територіальної громади на конкурсних засадах суб'єкта господарювання - автомобільного перевізника на міському автобусному маршруті загального користування Арбузинка-кільцева в межах селища Арбузинка Первомайського району Миколаївської області.

2. Орган місцевого самоврядування, якому надаються рекомендації

- (3) Арбузинська селищна рада (ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація з обмеженим доступом»*; місцезнаходження юридичної особи за даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: *«Інформація з обмеженим доступом»*) за організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.
- (4) Відповідно до положень статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі - Закон) селищна рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду і здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (4) Відповідно до абзацу п'ятого частини першої статті 5 Закону система місцевого самоврядування включає виконавчі органи сільської, селищної, міської ради.
- (5) Згідно з частиною першою статті 11 Закону виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління

та інші створювані радами виконавчі органи.

- (6) Пунктами 1, 4 рішення Арбузинської селищної ради I чергової сесії IX скликання від 20.11.2020 № 7 «Про утворення виконавчого комітету Арбузинської селищної ради, визначення його кількісного та затвердження персонального складу та затвердження Регламенту виконавчого комітету Арбузинської селищної ради» визначено утворити виконавчий комітет Арбузинської селищної ради та затвердити його Регламент.
- (7) Статтями 2 та 4 Регламенту виконавчого комітету Арбузинської селищної ради передбачено, зокрема, що виконавчий комітет є виконавчим органом ради, який утворюється нею на строк її повноважень. Виконавчий комітет ради є підзвітним і підконтрольним раді, що його утворила, а з питань здійснення ним повноважень органів виконавчої влади – також підконтрольним відповідним органам виконавчої влади.
- (8) Частиною першою статті 16 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (9) Ураховуючи, що в структурі місцевого самоврядування Арбузинської селищної ради її виконавчий комітет не утворений як окрема юридична особа, Арбузинська селищна рада в особі її виконавчого комітету є органом місцевого самоврядування, юридичною особою.

3. Процесуальні дії

- (10) Відповідно до статей 3, 7, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3, 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснюється державний контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції у сфері пасажирських перевезень на автобусних маршрутах загального користування в територіальних межах Миколаївської області.
- (11) При виконанні доручення в.о. Голови Антимонопольного комітету України від 10.06.2024 № 13-01/626 (вх. № 65-01/436К від 10.06.2024) Відділенням на адресу Арбузинської селищної ради надіслано вимогу від 02.07.2024 № 65-02/1977е про надання інформації, на яку листом від 18.07.2024 № 1853/03/24 (вх. № 65-01/2057 від 26.07.2024) надано інформацію.

4. Нормативно – правове регулювання

- (12) Згідно з частиною другою статті 2 Закону місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (13) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (14) Статтею 4 Закону визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.
- (15) Згідно з частиною першою статті 73 Закону акти ради, сільського, селищного, міського голови,

голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

- (16) Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (17) Відповідно до частини третьої статті 23 Господарського кодексу України (далі – ГК України) правові акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, прийняті в межах їх повноважень, є обов'язковими для виконання усіма учасниками господарських відносин, які розташовані або здійснюють свою діяльність на відповідній території.
- (18) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (19) Відповідно до підпунктів 1, 2 пункту б) статті 30 Закону до делегованих повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку належить здійснення заходів щодо розширення та вдосконалення мережі підприємств житлово-комунального господарства, торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування, розвитку транспорту і зв'язку; здійснення відповідно до законодавства контролю за належною експлуатацією та організацією обслуговування населення підприємствами житлово-комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, транспорту, зв'язку, за технічним станом, використанням та утриманням інших об'єктів нерухомого майна усіх форм власності, за належними, безпечними і здоровими умовами праці на цих підприємствах і об'єктах; прийняття рішень про скасування даного ними дозволу на експлуатацію об'єктів у разі порушення нормативно-правових актів з охорони праці, екологічних, санітарних правил, інших вимог законодавства.
- (20) Діяльність у сфері перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування регулюється, зокрема:
- Законом України «Про автомобільний транспорт»;
 - Правилами надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 № 176 «Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.09.2007 № 1184) (далі - Правила);
 - Порядком проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (далі – Порядок).
- (21) Відповідно до визначення термінів, наведених у статті 1 Закону України «Про автомобільний транспорт»:
- *автомобільний транспорт* - галузь транспорту, яка забезпечує задоволення потреб населення та суспільного виробництва у перевезеннях пасажирів та вантажів автомобільними транспортними засобами;
 - *автомобільний транспортний засіб* - колісний транспортний засіб (автобус, вантажний та легковий автомобіль, причіп, напівпричіп), який використовується для перевезення пасажирів, вантажів або виконання спеціальних робочих функцій (далі – транспортний засіб);
 - *автобус* - транспортний засіб, який за своєю конструкцією та обладнанням призначений

для перевезення пасажирів з кількістю місць для сидіння більше ніж дев'ять з місцем водія включно;

- *автобусний маршрут міський* - автобусний маршрут, який не виходить за межі території населеного пункту;
- *автобусний маршрут загального користування* - автобусний маршрут, на якому здійснюють регулярні пасажирські перевезення;
- *автомобільний перевізник* - фізична або юридична особа, яка здійснює на комерційній основі чи за власний кошт перевезення пасажирів чи (та) вантажів транспортними засобами;
- *пасажирські перевезення* - перевезення пасажирів легковими автомобілями або автобусами;
- *перевезення пасажирів у звичайному режимі руху* - перевезення пасажирів автобусами на маршруті загального користування з дотриманням усіх зупинок, передбачених розкладом руху.

- (22) Частиною другою статті 5 Закону України «Про автомобільний транспорт» передбачено, що державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту спрямовані, зокрема, на створення рівних умов для роботи всіх суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у сфері автомобільного транспорту, обмеження монополізму та розвиток конкуренції.
- (23) Згідно з частиною дев'ятою статті 6 Закону України «Про автомобільний транспорт» органи місцевого самоврядування формують мережу міських автобусних маршрутів загального користування і здійснюють у межах своїх повноважень контроль за дотриманням законодавства у сфері автомобільного транспорту на відповідній території, запроваджують автоматизовану систему обліку оплати проїзду та встановлюють порядок її функціонування, а також види, форми носіїв, порядок обігу та реєстрації проїзних документів; визначають особу, уповноважену здійснювати справляння плати за транспортні послуги в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду.
- (24) Відповідно до пункту 14 Правил регулярні перевезення організують відповідні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування (організатори регулярних перевезень) згідно з програмами розвитку автомобільного транспорту на відповідній території з метою задоволення потреби населення у перевезеннях з урахуванням пропозицій громадян, підприємств, установ, організацій і автомобільних перевізників.
- (25) Пунктом 16 Правил унормовано, що забезпечення організації пасажирських перевезень покладається на органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, визначені у статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт».
- (26) Відповідно до абзацу першого частини першої статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» забезпечення організації пасажирських перевезень покладається на міських, приміських і міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території однієї територіальної громади, - на виконавчий орган ради, що представляє інтереси відповідної територіальної громади.
- (27) Згідно з частиною першою статті 31 Закону України «Про автомобільний транспорт» відносини автомобільного перевізника, що здійснює перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування міських, приміських та міжміських, які не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути), із органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування визначаються договором про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування, у якому встановлюються: перелік маршрутів загального користування, які буде обслуговувати автомобільний перевізник, умови організації перевезень, показники якості транспортного обслуговування населення, термін роботи автомобільного перевізника, зобов'язання органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо облаштування маршруту, підтримки проїзної частини автомобільної дороги та під'їзних шляхів у належному стані (тільки для міських автобусних маршрутів), розмір компенсації витрат

автомобільного перевізника внаслідок перевезення пільгових пасажирів та регулювання тарифів, механізм їх виплати.

- (28) Відповідно до частин першої - третьої статті 35 Закону України «Про автомобільний транспорт» послуги пасажирського автомобільного транспорту поділяють на послуги з перевезення пасажирів автобусами, на таксі та легковими автомобілями на замовлення.
- (29) Послуги з перевезення пасажирів автобусами можуть надаватися за видами режимів організації перевезень: регулярні, регулярні спеціальні, нерегулярні.
- (30) Перевезення пасажирів автобусами в режимі регулярних пасажирських перевезень здійснюють автомобільні перевізники на автобусних маршрутах загального користування на договірних умовах із органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.
- (31) Частиною шостою статті 35 Закону України «Про автомобільний транспорт» визначено, що автобусні маршрути за видами сполучень поділяються на: міські, приміські, міжміські, міжнародні.
- (32) Згідно із частиною сьомою статті 35 Закону України «Про автомобільний транспорт» автобусні маршрути за видами перевезень поділяються на: загального користування, спеціальних перевезень, нерегулярних перевезень.
- (33) Відповідно до частини першої статті 42 Закону України «Про автомобільний транспорт» договір про організацію перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування міському, приміському та міжміському, які не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути), укладається між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування та автомобільним перевізником і вважається укладеним з моменту його підписання сторонами.
- (34) Частинами першою - третьою статті 43 Закону України «Про автомобільний транспорт» передбачено, що визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах. Об'єктом конкурсу можуть бути: маршрут (кілька маршрутів), оборотний рейс (кілька оборотних рейсів). На конкурс виносяться маршрути із затвердженими паспортами.
- (35) Згідно із частинами першою та восьмою статті 44 Закону України «Про автомобільний транспорт» організація проведення конкурсу та визначення умов перевезень покладаються на органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування. Договір з переможцем конкурсу (або дозвіл) органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування укладають (або надають) на термін від трьох до п'яти років.
- (36) Пунктом 1 розділу «Загальна частина» Порядку визначено, що цей порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на міжміських та приміських автобусних маршрутах загального користування, що виходять за межі території області, на міжміських та приміських автобусних маршрутах загального користування, що проходять територією двох або більше територіальних громад та не виходять за межі території Автономної Республіки Крим чи області, на міських, приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території однієї територіальної громади (далі – конкурс).
- (37) Згідно з абзацом четвертим пункту 4 Порядку відповідно до вимог статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» організатором перевезень на автобусному маршруті загального користування є виконавчий орган ради, яка представляє інтереси відповідної територіальної громади, - на міських, приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території однієї територіальної громади (далі - маршрут в межах території однієї територіальної громади).
- (38) Пунктом 5 Порядку передбачено, що метою визначення автомобільного перевізника на конкурсних засадах є:

- реалізація основних напрямів розвитку галузі автомобільного транспорту;
 - створення безпечних умов для перевезення пасажирів автомобільним транспортом;
 - покращення якості та доступності пасажирських перевезень;
 - створення конкурентного середовища;
 - забезпечення оновлення рухомого складу;
 - підвищення рівня безпеки перевезень пасажирів;
 - забезпечення виконання соціально значущих перевезень.
- (39) Статтею 42 Конституції України проголошується, що держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монополієм становим на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція.
- (40) Статтею 6 ГК України визначені загальні принципи господарювання в Україні, серед яких: забезпечення економічної багатоманітності та рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання; обмеження державного регулювання економічних процесів у зв'язку з необхідністю забезпечення соціальної спрямованості економіки, добросовісної конкуренції у підприємстві, екологічного захисту населення, захисту прав споживачів та безпеки суспільства і держави.
- (41) Відповідно до частини першої статті 25 ГК України держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку.
- (42) Згідно з частиною другою статті 25 ГК України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспорювати такі акти в установленому законом порядку.
- (43) Відповідно до частини третьої статті 25 ГК України уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання.
- (44) Частиною першою статті 40 ГК України передбачено, що державний контроль за дотриманням антимонопольно-конкурентного законодавства, захист інтересів підприємців та споживачів від його порушень здійснюються Антимонопольним комітетом України відповідно до його повноважень, визначених законом.
- (45) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються цим Законом. Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (46) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади,

органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.

- (46) Відповідно до частини другої статті 4 цього Закону суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (47) Виконання, зокрема, органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення конкурентного середовища для здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання завдяки власним досягненням, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою економічної конкуренції.
- (48) Недотримання, зокрема, органами місцевого самоврядування зазначених принципів призводить до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції та, відповідно, до нездійснення ними заходів щодо сприяння розвитку конкуренції, що є одним із заходів, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (49) Відтак, реалізація Арбузинською селищною радою в особі її виконавчого комітету покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, в тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. Обставини, що свідчать про наявність ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції

- (50) Проаналізувавши інформацію, отриману від Арбузинської селищної ради листом від 18.07.2024 № 1853/03/24 (вх. № 65-01/2057 від 26.07.2024), Відділення встановило таке.
- (51) Суб'єктом-організатором пасажирських перевезень на автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території Арбузинської територіальної громади, є Арбузинська селищна рада в особі виконавчого комітету.
- (52) Пунктом 1 рішення ІХХХІІІ позачергової сесії 6-го скликання Арбузинської селищної ради від 23.09.2015 № 2 «Про безоплатну передачу автобуса – РУТА А0483 в оперативне користування комунального підприємства «Арбузинський комбінат комунальних послуг» з метою забезпечення пасажирського перевезення визначено безоплатно передати автобус РУТА А0483, який є об'єктом власності Арбузинської територіальної громади, в оперативне користування комунального підприємства «Арбузинський комбінат комунальних послуг».
- (53) Рішенням виконавчого комітету Арбузинської селищної ради від 08.07.2022 № 155 «Про затвердження тарифів на перевезення на 2022 рік» (далі – Рішення № 155), за результатами розгляду листа комунального підприємства «Арбузинський комбінат комунальних послуг» та розрахунків тарифів на послуги з перевезення пасажирів автобусом РУТА А0483, встановлено тарифи на перевезення на 2022 рік по таким маршрутам: Арбузинка-Полянка, Арбузинка-Кільцева, Арбузинка-Кавуни, Арбузинка-Мар'янівка, Арбузинка-Новоселівка, Арбузинка-Воля, Арбузинка-Агрономія та Арбузинка-Новокрасне.
- (54) Так, зокрема, пунктом 3 Рішення № 155 встановлено тариф на послуги пасажирського автотранспорту (вартість перевезення одного пасажиря) на 2022 рік по маршруту Арбузинка-Кільцева в розмірі 13, 56 гривень (без ПДВ).
- (55) Рішенням виконавчого комітету Арбузинської селищної ради від 28.04.2023 № 103 «Про продовження терміну дії тарифу, встановлених рішенням виконавчого комітету Арбузинської селищної ради від 08.07.2022 № 155 «Про затвердження тарифів на перевезення на 2022 рік»

(далі – Рішення № 103) продовжено термін дії тарифів, встановлених Рішенням № 155, та рекомендовано директору комунального підприємства «Арбузинський комбінат комунальних послуг» повідомити споживачів у встановленому порядку про прийняте рішення.

- (56) Арбузинська селищна рада у листі від 18.07.2024 № 1853/03/24 (вх. № 65-01/2057 від 26.07.2024) повідомила Відділенню таку інформацію.
- (57) Перевезення пасажирів здійснює комунальне підприємство «Арбузинський комбінат комунальних послуг». Маршрутний автобус здійснює пасажирські перевезення лише по маршруту Арбузинка-Кільцева в межах селища Арбузинка Первомайського району Миколаївської області згідно зі схемою руху маршрутного автобуса, розробленою комунальним підприємством «Арбузинський комбінат комунальних послуг», погодженою головою Арбузинської селищної ради.
- (58) Арбузинська селищна рада зазначила, що по маршрутам Арбузинка-Полянка, Арбузинка-Кавуни, Арбузинка-Мар'янівка, Арбузинка-Новоселівка, Арбузинка-Воля, Арбузинка-Агрономія та Арбузинка-Новокрасне пасажирські перевезення ніколи не здійснювались і не здійснюються; схеми руху маршрутного автобуса по вказаних напрямках не розроблялися та не затверджувалися
- (59) Арбузинська селищна рада також вказала, що нею не укладались договори (у тому числі тимчасові) про організацію пасажирських перевезень на міських, приміських і міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території відповідної територіальної громади, конкурси не проводились.
- (60) Арбузинська селищна рада зауважила, що договори на конкурсній основі будуть укладатись лише з тими перевізниками, яких будуть влаштовувати тарифи на перевезення, встановлені Рішенням № 155 та Рішенням № 103, згідно із погодженими з Арбузинською селищною радою схемами руху маршрутних автобусів в межах територіальної громади.
- (61) Таким чином, *узагальнений аналіз наведених вище законодавчих норм та встановлених Відділенням обставин при здійсненні державного контролю за дотриманням Арбузинською селищною радою в особі її виконавчого комітету законодавства про захист економічної конкуренції дає підстави для таких висновків*.
- (62) Реалізація органами місцевого самоврядування покладених на них повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, в тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (63) Забезпечення організації пасажирських перевезень на міських, приміських і міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території однієї територіальної громади, покладається на виконавчий орган ради, що представляє інтереси відповідної територіальної громади.
- (64) Визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах.
- (65) Організатором пасажирських перевезень на автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території Арбузинської територіальної громади, є Арбузинська селищна рада в особі виконавчого комітету.
- (66) Перевезення пасажирів автобусом РУТА А0483 по маршруту Арбузинка-Кільцева, згідно з погодженою головою Арбузинської селищної ради схемою руху маршрутного автобуса, здійснюється комунальним підприємством «Арбузинський комбінат комунальних послуг», якому виконавчим комітетом Арбузинської селищної ради встановлено тариф на послуги пасажирського автотранспорту в розмірі 13, 56 гривень (без ПДВ).
- (67) Конкурс на визначення цього автомобільного перевізника на вказаному автобусному маршруті виконавчим органом Арбузинської селищної ради, що представляє інтереси Арбузинської територіальної громади, не проводився.

- (68) Отже, Арбузинська селищна рада в особі виконавчого комітету, не забезпечивши проведення конкурсу з визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування, що не виходить за межі території Арбузинської територіальної громади, створила умови, за яких перевезення пасажирів автобусом у межах вказаної території по маршруту Арбузинка-кільцева здійснює комунальне підприємство «Арбузинський комбінат комунальних послуг», яке отримало таке право не на конкурсних засадах, що не відповідає вимогам законодавства.
- (69) Відтак, вказаний вище окремо визначений суб'єкт господарювання (комунальне підприємство «Арбузинський комбінат комунальних послуг») здобув переваги над іншими не завдяки власним досягненням, що є основною ознакою економічної конкуренції, а внаслідок дії зовнішніх факторів, одним із яких є вплив органу місцевого самоврядування (Арбузинської селищної ради в особі виконавчого комітету), а саме визначення автомобільного перевізника на міському автобусному маршруті загального користування в територіальних межах Арбузинської територіальної громади по маршруту Арбузинка-кільцева не на конкурентних засадах. Це, в свою чергу, могло мати негативний вплив на конкуренцію на ринку послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, оскільки суб'єкти господарювання, які надавали/надають аналогічні послуги, могли бути обмежені в можливості вступити на цей ринок та здійснювати господарську діяльність у вказаних територіальних межах.
- (70) Так, зокрема, за наявною у Відділенні інформацією, на території Первомайського району Миколаївської області, де знаходиться Арбузинська територіальна громада, діють такі суб'єкти господарювання, які, відповідно до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, провадять господарську діяльність, зокрема, за кодом 49.31. Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення (основний вид):
- товариство з обмеженою відповідальністю «Голта Автотранс» (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація з обмеженим доступом»);
 - приватне підприємство «Талісман» (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація з обмеженим доступом»);
 - приватне підприємство «Автореал» (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація з обмеженим доступом»);
 - приватне підприємство «Євротранс Юг» (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація з обмеженим доступом»);
 - фізична особа-підприємець Люхнич Павло Павлович.
- (71) Отже, ринок послуг з перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування є конкурентним, налічує певну кількість його учасників та має бути відкритим для вступу нових учасників.

5. Негативний вплив на конкуренцію

- (72) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (73) Конкурсна процедура покликана забезпечити відкритість та прозорість порядку обрання суб'єкта господарювання і має забезпечити змагальність учасників ринку, внаслідок чого

обирається найкраща пропозиція на ринку. Ці завдання відповідають принципам ефективної конкуренції на основі показників діяльності та власних досягнень суб'єктів господарювання.

- (74) Непроведення конкурсу з визначення автомобільного перевізника на міському автобусному маршруті загального користування, що не виходить за межі території Арбузинської територіальної громади (по маршруту Арбузинка-кільцева), могло обмежити право інших учасників ринку – потенційних конкурентів, які бажають/можуть мати бажання та спроможні працювати на ньому, можливості змагатися за отримання права здійснювати господарську діяльність на зазначеній території, та відповідно, доступу на ринок на конкурентних засадах.
- (75) Надання права здійснювати перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території однієї територіальної громади, без участі у конкурсі звільняє суб'єктів господарювання від потреби пропонувати для здобуття права надання таких послуг кращі умови їх надання, тобто використовувати власні досягнення для отримання переваг порівняно з іншими суб'єктами господарювання.
- (76) Внаслідок бездіяльності Арбузинської селищної ради в особі виконавчого комітету комунальне підприємство «Арбузинський комбінат комунальних послуг» отримало переваги під час господарської діяльності не завдяки власним досягненням, здобутим в результаті участі у відповідному конкурсі, внаслідок чого було б забезпечено змагання з іншими суб'єктами господарювання - конкурентами, що є однією із умов економічної конкуренції, а за рахунок зовнішніх чинників, якими в цьому випадку є вплив органів місцевого самоврядування, наділених владними повноваженнями.
- (77) Ураховуючи, що змагання між суб'єктами господарювання є головною ознакою конкуренції, то невизначення на конкурсних засадах автомобільного перевізника на міському автобусному маршруті загального користування, що не виходить за межі території Арбузинської територіальної громади, могло обмежувати право осіб, які мали (мають, могли мати) бажання, можливість та намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності, що могло призвести до недопущення конкуренції на ринку.
- (78) Під недопущенням конкуренції розуміється будь-яка ринкова поведінка, що заважає появі нової конкуренції або нових конкурентів.
- (79) Недопущення конкуренції передбачає створення такої ситуації, коли підвищуються бар'єри входження на ринок потенційних конкурентів або створюються умови, відповідно до яких суб'єкти господарювання, що працюють на одному ринку з об'єктивних причин, не конкурують. У цьому випадку недопущення конкуренції може мати місце на тому ринку, на якому конкуренції не було.
- (80) Внаслідок змін у стані конкуренції створюються менш або більш сприятливі умови конкуренції для окремих суб'єктів господарювання, в той час як для інших суб'єктів господарювання ці умови залишаються незмінними.

6. Висновки адміністративної колегії

- (81) Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями, зокрема, органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (82) Згідно з частиною третьою статті 15 цього Закону вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

- (83) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (84) Таким чином, бездіяльність Арбузинської селищної ради в особі виконавчого комітету, яка полягає у невизначенні на території Арбузинської селищної територіальної громади на конкурсних засадах суб'єкта господарювання - автомобільного перевізника на міському автобусному маршруті загального користування Арбузинка-кільцева в межах селища Арбузинка Первомайського району Миколаївської області, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.
- (85) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, – щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Ураховуючи наведене, з метою припинення бездіяльності, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпунктом 13 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Арбузинській селищній раді в особі виконавчого комітету (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація з обмеженим доступом») припинити бездіяльність, яка полягає у невизначенні на території Арбузинської селищної територіальної громади на конкурсних засадах суб'єкта господарювання - автомобільного перевізника на міському автобусному маршруті загального користування Арбузинка-кільцева в межах селища Арбузинка Первомайського району Миколаївської області, що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.

Про виконання рекомендацій повідомити Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **тримісячний строк** з дня їх отримання, із наданням підтвердних документів.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органом, якому вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело

до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Колегії

Ірина ДАНИЧ